

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8
90-051 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

Łódź, dnia 18 kwietnia 2005 r.

RŁO/61-11/05/RA-8

DECYZJA Nr 12 / 2005

Na podstawie art. 23c ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2003 r., Nr 86, poz. 804; zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652; Dz. U. z 2004 r. Nr 93, poz. 891; Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18 poz. 172; zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko „BRE Bank” S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 18

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, wskazaną w art. 23a ust. 1 i 2 ww. ustawy, bezprawne, godzące w interesy konsumentów działanie przedsiębiorcy polegające na:

- 1) stosowaniu w „Regulaminie wydawania i użytkowania kart kredytowych w MultiBanku” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Posiadaczem rachunku a Bankiem, strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 2) stosowaniu w „Umowie Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 3) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03),

o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;

- 4) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 5) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 6) stosowaniu w „Umowie Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 7) stosowaniu w „Umowie Nr /200 o pożyczkę dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 8) stosowaniu w „Umowie Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 9) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;

- 10) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 11) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 12) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 13) stosowaniu w „Regulaminie wydawania i użytkowania kart kredytowych w MultiBanku” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Sprawy związane z windykacją należności MultiBanku będą każdorazowo rozstrzygane przez właściwy rzeczowo sąd w Łodzi”;
- 14) stosowaniu w „Umowie Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom w Łodzi”;
- 15) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;

- 16) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 17) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 18) stosowaniu w „Umowie Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 19) stosowaniu w „Umowie Nr /200 o pożyczkę dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 20) stosowaniu w „Umowie Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 21) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;

- 22) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 23) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 24) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.

i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

Uzasadnienie

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi otrzymał informacje o możliwych naruszeniach interesów konsumentów w związku z zawieraniem umów kredytowych przez „BRE Bank” S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 18 (dalej zwany BRE Bank). W szczególności dotyczyło to treści zawieranych z konsumentami umów. Umowy te mogły zawierać niedozwolone postanowienia umowne, wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oraz inne postanowienia naruszające interesy konsumentów.

Wstępna analiza treści umów wzorcowych stosowanych przez BRE Bank dawała podstawy do podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w związku ze stosowaniem niedozwolonych postanowień umownych wpisanych do rejestru klauzul niedozwolonych. W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej Prezes UOKiK) wszczął postępowanie wyjaśniające, w celu wstępnego ustalenia, czy w opisaney sprawie nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Postępowanie wyjaśniające toczyło się w okresie od 20 grudnia 2004 r. do 7 lutego 2005 r.

Wyniki prowadzonego postępowania dały asumpt do stwierdzenia, że zbadane wzorce umowne zawierają postanowienia mogące stanowić niedozwolone klauzule umowne wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art.

479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (zwany dalej Rejestrem), a tym samym nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W związku z powyższym w dniu 15 lutego 2005 r. Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na mocy postanowienia nr 1 (k. 1) wszczęła postępowanie w sprawie stosowania przez BRE Bank praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- 1) stosowaniu w „Regulaminie wydawania i użytkowania kart kredytowych w MultiBanku” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Posiadaczem rachunku a Bankiem, strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 2) stosowaniu w „Umowie Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 3) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 4) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 5) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 6) stosowaniu w „Umowie Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o

którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;

- 7) stosowaniu w „Umowie Nr.../200 o pożyczkę dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 8) stosowaniu w „Umowie Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 9) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 10) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 11) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;
- 12) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 18 listopada 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i

Konsumentów z dnia 21 września 2004 r., sygn. akt XVII Amc 78/03), o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”;

- 13) stosowaniu w „Regulaminie wydawania i użytkowania kart kredytowych w MultiBanku” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Sprawy związane z windykacją należności MultiBanku będą każdorazowo rozstrzygane przez właściwy rzeczowo sąd w Łodzi”;
- 14) stosowaniu w „Umowie Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom w Łodzi”;
- 15) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 16) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 17) stosowaniu w „Umowie Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 18) stosowaniu w „Umowie Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla Posiadaczy MultiKonta” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku

z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;

- 19) stosowaniu w „Umowie Nr.../200 o pożyczkę dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 20) stosowaniu w „Umowie Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 21) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 22) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 23) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”;
- 24) stosowaniu w „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” postanowienia umownego wpisanego w dniu 11 października 2004 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu

postępowania cywilnego (na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r., sygn. akt XVII Amc 35/01), o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.

Odpowiadając na postawione zarzuty BRE Bank pismem z dnia 2 marca 2005 r. (data wpływu do Urzędu – 3 marca 2005 r. – k. 166) uznał za uzasadnione postawione zarzuty i zobowiązał się do ich zmiany. W dniu 31 marca 2005 r. BRE Bank przekazał kolejne pismo, w którym poinformował o dokonaniu stosownej korekty kwestionowanych zarzutów. Zgodnie z informacją przekazaną przez BRE Bank zmiany te zostały wprowadzone w życie i w nowych umowach kwestionowane warunki umowne nie będą już stosowane (k. 173).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

BRE Bank jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą pod Numerem KRS 0000025237. Przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest szeroko pojęta działalność bankowa, w tym m.in. udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie kredytów (k. 32 – 52).

W celu nawiązania stosunku zobowiązaniowego z konsumentami BRE Bank stosuje szeroki katalog druków umownych, regulujących szczegółowe warunki w zakresie praw i obowiązków stron umowy kredytowej. Są to m.in.:

- a) Regulamin wydawania i używania kart kredytowych w MultiBanku (k. 53 – 61).
- b) Umowa Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla posiadaczy MultiKonta (k. 62 – 71).
- c) Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych (k. 72 – 81).
- d) Umowa Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką (k. 82 – 92).
- e) Umowa Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką (k. 93 – 102).
- f) Umowa Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla posiadaczy MultiKonta (k. 103 – 112).
- g) Umowa Nr /200 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem (k. 113 – 122).
- h) Umowa Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” (k. 123 – 132).
- i) Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF na zakup środka transportu (k. 133 – 141).
- j) Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu (k. 142 – 149).
- k) Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu (k. 150 – 157).
- l) Umowa o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu (k. 158 – 165).

Wskazane druki umowne zawierały następujące postanowienia umowne:

1. „Regulamin wydawania i użytkowania kart kredytowych w MultiBanku” w rozdziale XVII zatytułowanym „Postanowienia końcowe” postanowienie o treści „W przypadku sporu powstałego między Posiadaczem rachunku a Bankiem, strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
2. „Umowa Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy MultiKonta” w § 23 ust. 1 postanowienie o treści „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
3. „Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych” w § 22 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
4. „Umowa Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką” w § 22 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
5. „Umowa Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką” w § 23 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
6. „Umowa Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla Posiadaczy MultiKonta” w § 29 ust. 2 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
7. „Umowa Nr /200 o pożyczkę dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem” w § 31 ust. 2 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
8. „Umowa Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” w § 31 ust. 2 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
9. „Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na zakup środka transportu” w § 27 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
10. „Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu” w § 27 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
11. „Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” w § 25 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.

12. „Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” w § 25 ust. 1 postanowienie o treści: „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.
13. „Regulamin wydawania i użytkowania kart kredytowych w MultiBanku” rozdziale XVII w pkt 7 postanowienie o treści: „Sprawy związane z windykacją należności MultiBanku będą każdorazowo rozstrzygane przez właściwy rzeczowo sąd w Łodzi”.
14. „Umowa Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy MultiKonta” w § 23 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom w Łodzi”.
15. „Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych” w § 22 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
16. „Umowa Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką” w § 22 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
17. „Umowie Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką” w § 23 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
18. „Umowa Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla Posiadaczy MultiKonta” w § 29 ust. 4 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
19. „Umowie Nr /200 o pożyczkę dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem” w § 31 ust. 4 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
20. „Umowie Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” w § 31 ust. 4 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
21. „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na zakup środka transportu” w § 27 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
22. „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu” w § 27 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzygnięcie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.

23. „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF, na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” w § 25 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.
24. „Umowie Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu” w § 25 ust. 3 postanowienie o treści: „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom powszechnym w Łodzi”.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan prawny:

Art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Zgodnie z ust. 2 tego przepisu za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Postanowienie o treści „Strony wykorzystają wszelkie możliwości do polubownego załatwienia ewentualnych sporów wynikających z umowy” zostało wpisane do Rejestru z dniem 18 listopada 2004 r., na mocy wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r. (sygn. akt XVII Amc 78/03).

Postanowienie o treści „Sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego będą prowadzone przed sądami dla miasta stołecznego Warszawy” zostało wpisane do Rejestru z dniem 11 października 2004 r. na mocy wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r. (sygn. akt XVII Amc 35/01).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przesłankami zaistnienia zakazanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów jest:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności ,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Jak zostało wykazane powyżej, BRE Bank jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą pod Numerem KRS

0000025237. Przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest szeroko pojęta działalność bankowa, w tym m.in. udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie kredytów. BRE Bank jest więc przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Bezprawność to sprzeczność zachowania z przepisami prawa zawartymi w różnych jego gałęziach oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Istotnym jest również fakt, iż bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych.

Kwestionowane postanowienia są – zdaniem Prezesa Urzędu – niedozwolonymi klauzulami wpisanymi do Rejestru, o których mowa w art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sam fakt stosowania takich postanowień we wzorcach umownych w obrocie z udziałem konsumentów nosi znamiona bezprawności, ponieważ narusza zakaz wyrażony w art. 23a powoływanej ustawy.

Nie budzi wątpliwości, iż BRE Bank stosuje w celu zawarcia umowy z konsumentami wzorzec umowy. Zgodnie z brzmieniem art. 384 k.c. wzorzec umowy to w szczególności ogólne warunki umów, wzory umów, regulaminy. Jak zostało wskazane powyżej, w celu nawiązania stosunku zobowiązaniowego z konsumentami BRE Bank stosuje szeroki katalog druków umownych, regulujących szczegółowe warunki w zakresie praw i obowiązków stron umowy kredytowej. Są to m.in.:

- a) Regulamin wydawania i używania kart kredytowych w MultiBanku.
- b) Umowa Nr... odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla posiadaczy MultiKonta.
- c) Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt gotówkowy dla osób fizycznych.
- d) Umowa Nr... o kredyt gotówkowy na cele związane z nauką.
- e) Umowa Nr... o kredyt bezgotówkowy dla Studentów na zakup towarów i usług oraz na cele związane z nauką.
- f) Umowa Nr /200 kredytu w linii zabezpieczonego hipoteką dla posiadaczy MultiKonta.
- g) Umowa Nr /200 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan” waloryzowaną kursem.
- h) Umowa Nr.../2004 o pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych „MultiPlan”.
- i) Umowa Nr.... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF na zakup środka transportu.
- j) Umowa Nr... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na zakup środka transportu.
- k) Umowa Nr.... o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych waloryzowany kursem USD/EURO/CHF na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu.
- l) Umowa o konsumpcyjny kredyt bezgotówkowy dla osób fizycznych na refinansowanie kredytu na zakup środka transportu

Wszystkie zakwestionowane postanowienia umowne zastosowane w wymienionych powyżej drukach umownych opracowane zostały z góry. Stanowią więc one typowe wzorce umowne w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego.

Abstrakcyjna kontrola wzorców umownych przewidziana jest przepisami kodeksu postępowania cywilnego i dokonywana jest przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Jeżeli sąd uzna w wyroku konkretne postanowienie za niedozwolone, zakazuje jego stosowania nie tylko przez przedsiębiorcę, którego orzeczenie dotyczy, ale na podstawie art. 479⁴³ k.p.c. także przez innych przedsiębiorców. Jest to tak zwana rozszerzona prawomocność materialnoprawna w znaczeniu podmiotowym. Z chwilą wpisania danego postanowienia do rejestru wyrok uznający to postanowienie za niedozwolone wywołuje skutek *erga omnes* i nabiera charakteru takiego jak przepis prawa.

Przechodząc do omówienia konkretnych zakwestionowanych postanowień umownych zaznaczyć należy, że Prezes Urzędu zakwestionował 12 różnych rodzajów druków wzorcowych, przy czym w każdym z nich występują jednakowe postanowienia, różniące się jedynie co do nazwania podmiotów (stron umowy). Raz jest to „Posiadacz rachunku”, raz „Kredytobiorca” lub też „Pożyczkobiorca”. W przypadku podmiotu udzielającego kredytu określenia te brzmią – „Bank” lub odpowiednio „MultiBank”.

1. I tak zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia wskazane w pkt. 1 – 12 sentencji decyzji stanowią odpowiednio, że: „W przypadku sporu powstałego między Posiadaczem rachunku a Bankiem, strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”, „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”, „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej” „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”.

Klauzula wpisana do Rejestru brzmi natomiast: „Strony wykorzystają wszelkie możliwości do polubownego załatwienia ewentualnych sporów wynikających z umowy”. Powyższe postanowienie zostało uznane za niedozwoloną klauzulę umowną mocą wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 września 2004 r. (sygn. akt XVII Amc 78/03) i wpisane do Rejestru z dniem 18 listopada 2004 r. Powyższe postanowienia różnią się literalnie, są jednak tożsame w treści.

2. Natomiast zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia w pkt. 13 – 24 sentencji decyzji stanowią, że: „Sprawy związane z windykacją należności MultiBanku będą każdorazowo rozstrzygane przez właściwy rzeczowo sąd w Łodzi” i odpowiednio „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom w Łodzi”.

Klauzula wpisana do Rejestru brzmi natomiast: „Sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego będą prowadzone przed sądami dla miasta stołecznego Warszawy”. Powyższe postanowienie zostało uznane za niedozwoloną klauzulę umowną na mocy wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004 r. (sygn. akt XVII Amc 35/01) i wpisane do Rejestru z dniem 11 października 2004 r. Powyższe postanowienia różnią się literalnie, są jednak tożsame w treści.

Należy podkreślić, iż kodeks cywilny w sposób ogólny (abstrakcyjny) wskazuje w art. 385¹ i 385³ k.c. model zachowań, które są niedozwolone w przypadku zawierania umów z

konsumentami z wykorzystaniem wzorca. Gdy dana klauzula zostanie wpisana do rejestru, staje się niedozwolonym każde postanowienie umowne dotyczące zachowania opisanego w tej klauzuli, bez względu na sposób sformułowania samego postanowienia. Klauzule wpisane do rejestru spełniają taką samą rolę jak przepisy prawa, a co za tym idzie, stosuje się do nich reguły interpretacji prawa (tj. wykładnię językową, funkcjonalną, systemową).

W nawiązaniu do pierwszej grupy kwestionowanych postanowień, to jest regulacji w następującym brzmieniu „W przypadku sporu powstałego między Posiadaczem rachunku a Bankiem, strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”, „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a Bankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”, „W przypadku sporu powstałego między Kredytobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”, „W przypadku sporu powstałego między Pożyczkobiorcą a MultiBankiem strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej” należy stwierdzić, że postanowienia te podobnie jak klauzula wpisana do rejestru, prowadzą do jednostronnego narzucenia właściwości sądu polubownego. Prowadzić to może w skrajnych przypadkach do sytuacji, w której konsument miałby do dyspozycji jedynie sąd polubowny. Niedopuszczalne jest wprowadzenie przymusu w drodze umownej, czy legislacyjnej działania sądów polubownych w miejsce sądów powszechnych, a do tego prowadzą kwestionowane postanowienia umowne, zobowiązujące do poddania się sądowi polubownemu. Przedmiotowe stoi w sprzeczności z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i art. 45 Konstytucji RP, przewidujących prawo do sądu jako niezbywalne prawo jednostki.

Postanowienia występujące w umowach BRE Banku formułują zobowiązanie do poddania się sądowi polubownemu („strony zobowiązują się rozstrzygnąć spór w drodze polubownej”), natomiast klauzula wpisana do Rejestru posługuje się sformułowaniem „strony wykorzystają wszelkie możliwości do polubownego załatwienia ewentualnych sporów”. Jak więc widać, sformułowania te są do siebie podobne, a wręcz zastosowane przez BRE Bank jest ostrzejsze w swej wymowie i bezwzględne. Nie ulega wątpliwości, że odnoszą się one do tego samego skutku, tj. poddania rozstrzygnięcia ewentualnych sporów pod sąd polubowny. Pomimo tych różnic o charakterze literalnym, są one zbieżne z postanowieniami wzorca umownego wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Są bowiem tożsame co do skutku i celu jaki mają osiągnąć.

Odnosnie natomiast kwestionowanych postanowień o treści „Sprawy związane z windykacją należności MultiBanku będą każdorazowo rozstrzygane przez właściwy rzeczowo sąd w Łodzi” i odpowiednio „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom w Łodzi” należy stwierdzić, że postanowienie to podobnie jak klauzula wpisana do Rejestru wprowadzają właściwość miejscową sądu sprzeczną z art. 27 i 34 kodeksu postępowania cywilnego, tj. właściwość sądu wyznaczoną przez siedzibę przedsiębiorcy, a nie przez miejsce zamieszkania pozwanego bądź miejsce wykonania umowy. Tymczasem przepisy kodeksu postępowania cywilnego jednoznacznie wskazują, który sąd jest właściwy miejscowo. Zasada jest to, że sądem właściwym miejscowo jest sąd właściwości ogólnej pozwanego. Tak więc w przypadku, gdy pozwanym będzie konsument, sądem miejscowo właściwym będzie sąd, w okręgu którego konsument ma miejsce zamieszkania (art. 27 k.p.c.) albo w przypadku braku miejsca zamieszkania w Polsce miejsce pobytu albo ostatniego zamieszkania w Polsce (art. 28 k.p.c.). Kwestię właściwości miejscowej dla roszczeń z umów reguluje art. 34 k.p.c. Powództwo takie można wytoczyć przed sądem miejsca wykonania umowy. Również w tym wypadku może się okazać, że będzie to sąd inny niż wskazany przez

BRE Bank w kwestionowanym postanowieniu. Należy podkreślić, że BRE Bank świadczy usługi nie tylko w miejscu siedziby, tj. w Warszawie, ale na terenie całego kraju. W tych przypadkach nie będzie właściwy sąd w Warszawie, ale odpowiednio w mieście zamieszkania klienta. Niewątpliwym jest fakt, iż BRE Bank wprowadził kwestionowane postanowienia do stosowanych wzorców w celu wzmocnienia swojej pozycji względem konsumenta. Biorąc pod uwagę fakt, iż bank jako profesjonalista posiada obsługę prawną i środki na prowadzenie ewentualnych sporów sądowych, takie postanowienie niewątpliwie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów.

Postanowienia występujące w umowach BRE Banku zawierają pojęcie „sprawy związane z windykacją należności MultiBanku” i odpowiednio „spory mogące powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy”, natomiast klauzula wpisana do Rejestru posługuje się terminem „sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego”. Oba terminy są tożsame znaczeniowo, odnoszą się bowiem do wszelkich sporów, których źródłem jest powstały na mocy zawartej umowy stosunek prawny. Jak zostało powyżej wykazane, postanowienia o treści „Sprawy związane z windykacją należności MultiBanku będą każdorazowo rozstrzygane przez właściwy rzeczowo sąd w Łodzi” i odpowiednio „Strony poddają rozstrzyganie sporów mogących powstać w związku z wykonywaniem niniejszej Umowy właściwym rzeczowo sądom w Łodzi”, pomimo różnic literalnych, są postanowieniami wzorca umownego wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

W związku z powyższym uznać należy, że działania BRE Banku nosiły znamiona bezprawności i godziły w zbiorowe interesy konsumentów.

Każde działanie bezprawne w ramach danego stosunku prawnego godzi w interesy drugiej strony kontraktu. Przepisy prawa o charakterze bezwzględnie obowiązującym wprowadzono bowiem do porządku prawnego po to, by chronić dobro zasługujące na ochronę. W przypadku stosowania postanowień umownych o charakterze bezprawnym dochodzi do ograniczenia praw lub nałożenia nadmiernych obowiązków na konsumenta podpisującego umowę na sporządzonym przez przedsiębiorcę formularzu. W ten sposób następuje naruszenie interesów konsumentów.

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Z całą pewnością mamy jednakże do czynienia z takim interesem gdy działania przedsiębiorcy dotyczą zbiorowości i mogą dotknąć każdego potencjalnego klienta tego przedsiębiorcy, czyli gdy mają charakter powszechny.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszaniem praw nieograniczonej liczby konsumentów, którzy zawarli umowy kredytowe z BRE Bankiem. Ponadto każdy potencjalny konsument chcący skorzystać z usług BRE Banku był narażony na zawarcie umowy z wykorzystaniem wzorca zawierającego kwestionowane postanowienie. Z uwagi na powyższe działania BRE Banku uznać należało za naruszające zbiorowy interes konsumentów.

Wobec spełnienia przesłanek koniecznych do stwierdzenia praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów określonych w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów organ antymonopolowy orzekł jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie

dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji
i Konsumentów*
Dyrektor Delegatury
Iwona BIELSKA

Otrzymuje:

Pan
Jarosław Wolak
radca prawny
pełnomocnik
BRE Bank S.A.
ul. Senatorska 18
00 – 950 Warszawa